

Lausunto Green North Energy Oy:n vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitos; ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Tekninen lautakunta 19.06.2023 § 77

Valmistelija

Kaupunginarkkitehti Kaisa Äijö 9.6.2023

Dnro VARELY/3171/2023 Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää Naantalien kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Green North Energy Oy:n vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitosta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausuntoa pyydetään 24.7.2023 mennessä.

YVA-ohjelma, sitä koskeva kuulutus sekä muut asiakirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan ympäristöhallinnon verkkosivulla: www.ymparisto.fi/GreenNorthEnergyNaantaliYVA.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettely toimii myös kanavana, jonka kautta kansalaiset voivat osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun. YVA-menettely ei ole lupaprosessi, mutta se toimii myöhemmässä vaiheessa haettavan ympäristöluvan taustatietona. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen, ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman perustellun päätelmän. YVA-menettelyn päävaiheet ovat arviointiohjelman laatiminen sekä sen perusteella tehtävä varsinainen vaikutustenarviointi, jonka tulokset julkaistaan YVA-selostuksen muodossa.

Asian pääasiallinen sisältö

Green North Energy Oy suunnittelee vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen rakentamista ja toiminnan käynnistämistä Naantalissa. Tuotantolaitoksen toiminta koostuu vetykaasun ja nestemäisen, vedettömän ammoniakkin valmistuksesta, varastoinnista ja lastauksesta kuljetusyksikköön. Raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetukset toteutetaan maa-, raide- tai vesiteitse. Hankkeen tavoitteena on korvata maakaasulla tuotettua ammoniakkia kotimaassa tuotetulla vihreällä ammoniakilla. Toteutuessaan hanke edistää vihreää siirtymää, Suomen energiahuollon omavaraistumista ja huoltovarmuutta.

Hankkeella on kolme toteutusvaihtoehtoa: 0-vaihtoehdossa hanketta ei toteuteta eli suunnittelualueelle ei rakenneta tuotantolaitosta. Vaihtoehdon 1 mukaan alueelle perustetaan vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitos, jossa voidaan tuottaa enintään 45 000 t/a vetyä ja siitä edelleen 210 000 t/a ammoniakkia. Vaihtoehdossa 2 vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitokset ovat eriytetty eri alueille, mutta kapasiteetti pysyy samana.

Hanke sijoittuu teollisuusalueeksi kaavoitetulle alueelle Nesteen säiliöalueen länsipuolelle. Alue on suurimmaksi osaksi vielä rakentamatonta kallioista metsää, joka raivattaisiin ja tasoitettaisiin louhimalla. Hankealueella ei nykytiedon valossa sijaitse suojeltuja alueita,

erityisiä luonto- tai kulttuurihistoriallisia kohteita tai virkistyskäytössä olevia alueita. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat teollisuusalueen koillispuolella.

Tuotantolaitoksen ympäristövaikutukset liittyvät vaarallisten kemikaalien valmistukseen, säilytykseen, lastaukseen ja kuljetukseen. Varsinkin niihin liittyvät häiriötilanteet ja onnettomuusriskit arvioidaan tarkasti. Myös liikenteen lisääntymisellä on vaikutuksia lähialueille. Lisäksi toimintaan liittyy muita ympäristönäkökohtia, kuten rakentamisen aikaiset vaikutukset (melu, pöly, vaikutukset maaperään ja luontoon, työllisyysvaikutukset), maisemavaikutukset, sosiaaliset vaikutukset ja vaikutukset muihin alueen toimijoihin.

Hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä YVA-lain (252/2017) liitteen 1 kohdan 6 c perusteella (kemianteollisuuden integroitu tuotantolaitos, jossa teollisessa mittakaavassa tuotetaan epäorgaanisia kaasumaisia kemikaaleja). YVA-ohjelmassa esitetään, mitä menetelmiä käyttäen ympäristövaikutuksia arvioidaan ja mikä on vaikutusalue kunkin vaikutusluokan kohdalla.

YVA-menettelyn on suunniteltu valmistuvan vuoden 2024 alussa ja vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2026 aikana, kun YVA-, ympäristölupa- ja kemikaaliturvallisuuslupamenettely ovat päättäneet. Hankkeesta vastaava on Green North Energy Oy ja yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. YVA-konsulttina hankkeessa toimii Ecobio Oy. Lausuntoja ja mielipiteitä nyt julkaistusta YVA-ohjelmasta voi antaa yhteysviranomaiselle kuulutusaikana.

Oheismateriaali: YVA-ohjelma GNE Oy

Esittelijä

Tekninen johtaja

Päätösehdotus

Naantalın kaupungin tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon antamista asiasta:

Hanke sijoittuu alueelle, joka on kaikilla kaavatasoilla (maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava) osoitettu teollisuustoimintojen alueeksi. Maakuntakaava ja yleiskaava, joissa alueen maankäytön yleispääperiaatteet määritellään, ovat tulleet voimaan vuonna 2018 ja ovat siten uudempia kuin alueella voimassa oleva asemakaava, joka on vuodelta 1985. Hanke sijoittuu osittain alueelle, jolla vaikuttavat alueella jo toimivien laitosten konsultointivähykkeet.

Asemakaavoissa alueet on osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen korttelialueeksi. Vaihtoehto 1 on alueella, jota koskee erityismääräykset: Enintään 50% korttelialueen pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen ja vähintään 20% korttelialueen pinta-alasta on istutettava tai säilytettävä luonnonvaraisena. Alueiden tehokkuus on $e=0,4$, eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan. Hankealuetta sivuaa voimalinja-alueen vaara-alue V. Lisäksi kaavassa määrätään autopaikkojen ja polkupyöräpaikkojen määrästä. Vaihtoehto 2 on alueella, jolla tehokkuusluku on $e=0,5$. Lisäksi kaavassa määrätään julkisivujen enimmäiskorkeudesta, rakentamisen etäisyydestä naapuritontin rajaan, muiden kuin

teollisuustilojen rakentamismahdollisuudesta, ulkovarastoinnin suojaamisesta, istutuksista sekä autopaikkojen ja polkupyöräpaikkojen määrästä.

Asemakaavoissa osoitetut kortteleiden käyttötarkoitukset mahdollistavat hankkeen vaihtoehtojen sijoittamisen alueelle eikä alueilla ole vireillä asemakaavahankkeita. Aluetta koskee välillisesti vireillä olevat E18 Kehätie/Naantali ja Luolalan – Viestitien asemakaavamuutokset, joiden tarkoituksena on parantaa E18 tie- ja satamayhteyttä TEN-T-verkon edellyttämälle tasolle. Kaavahankkeiden tavoitteet tukevat myös tätä hanketta. Kaavahankkeita varten on laadittu luontoselvitys.

YVA-ohjelmassa todetaan, että hankealueella ei nykytiedon valossa sijaitse suojeltuja alueita, erityisiä luonto- tai kulttuurihistoriallisia kohteita tai virkistyskäytössä olevia alueita. Alueelta on laadittu maanomistajan toimesta luontoselvitys.

Hankealueiden välille, voimalinja-alueen läpi osoitettua tieyhteyttä ei ole asemakaavoissa. Vaihtoehtojen tarkentuessa tulee arvioida mahdollisten uusien tieyhteyksien kaavalliset tarpeet ja mahdollisen asemakaavan laadinnan vaatima aika on hyvä ottaa huomioon hankkeen aikataulutusessa.

Hanke sijoittuu topografisesti vaihtelevalle lakialueelle, jonka korkeimmat kohdat ovat n. 40 metriä merenpinnasta. Alue on suurimmaksi osaksi vielä rakentamatonta kallioista metsää. Louhinta ja rakentaminen muuta ympäristöä korkeammalle muuttaa maisemaa ja mantereen siluettia. Vaikutusalue ulottuu laajalle ja vaikutusten arvioinnissa tulee arvioida lieventäviä toimenpiteitä, joita alueen tarkemmassa suunnittelussa voidaan ottaa huomioon. Arvioinnissa on hyvä huomioida melun ja pölyn lisäksi myös mahdolliset muut louhinnasta aiheutuvat vaikutukset lähiympäristön vaikutusalueelle. Alueelta on laadittu hydrologinen selvitys.

Alue on nykyään vahvasti teollisuuden, energiahuollon ja -tuotannon sekä satama- ja terminaalitoimintojen käytössä ja asemakaavat sekä myöhemmin vahvistuneet yleis- ja maakuntakaava vahvistavat alueen pääkäyttötarkoituksen tulevaisuudessakin teollisuuden ja satamasidonnaisten toimintojen käyttöön.

Päätös

Teknisen johtajan päätösehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 12.06.2024 § 93
550/11.01.00.06/2023

Valmistelija

Kaupunginarkkitehti Kaisa Äijö 4.6.2024

Asia

Dnro VARELY/3171/2023

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää Naantalin kaupunginhallituksen lausuntoa Green North Energy Oy:n vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitosta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 17.7.2024 mennessä. Lisäksi pyydetään varaamaan mm. ympäristönsuojelu-, maankäyttö-, terveydensuojelu- ja sosiaalasioita käsitteleville lautakunnille tai viranhaltijoille tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta.

YVA-selostus ja kuulutus löytyvät 3.6.2024 alkaen sähköisenä osoitteesta www.ymparisto.fi/GreenNorthEnergyNaantaliYVA. Lisäksi kuulutus on luettavissa osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke voi aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettely toimii myös toimia kanavana, jonka kautta kansalaiset voivat osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun. YVA-menettely ei ole lupaprosessi, mutta se toimii myöhemmässä vaiheessa haettavan ympäristöluvan taustatietona. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen, ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman perustellun päätelmän. YVA-menettelyn päävaiheet ovat arviointiohjelman laatiminen sekä sen perusteella tehtävä varsinainen vaikutustenarviointi, jonka tulokset julkaistaan YVA-selostuksen muodossa.

Asian pääasiallinen sisältö

Hankkeen tausta ja tarkoitus

Green North Energy Oy suunnittelee vihreän vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksen rakentamista ja toiminnan käynnistämistä Naantalissa. Tuotantolaitos sijoittuu Luolalan teollisuusalueelle. Tuotantolaitoksen toiminta koostuu vetykaasun ja nestemäisen, vedettömän ammoniakkin valmistuksesta, varastoinnista ja lastauksesta kuljetusyksikköön. Laitoksella tuotetaan enintään 45 000 tonnia vetyä ja siitä edelleen 210 000 tonnia ammoniakkia vuodessa. Toiminta käsittää vedyn ja ammoniakkin tuottamisen, varastoinnin ja lastauksen. Tuotetun ammoniakkin kuljetus laitokselta tullaan tekemään ensisijaisesti laivalla satamasta, jonne se siirretään putkilinjaa pitkin.

Laitoskokonaisuuteen kuuluvat elektrolyysi- ja ammoniakkilaitos sekä vety- ja ammoniakkivarastot. Vihreän ammoniakkin tuotannossa käytettävä vety on tarkoitus tuottaa vihreällä sähköllä laitoksen yhteydessä. Ammoniakin ja vedyn lisäksi laitoksessa tuotetaan ammoniakkin tuotantoprosessin vaatimaa typpikaasua. Prosessin sivutuotteina syntyy myös happea ja argonia. Laitoksella tuotetaan enintään 177 000 tonnia typpeä, 406 000 tonnia happea ja 3 300 tonnia argonia vuodessa.

Hankkeen tavoitteena on korvata fossiilisella maakaasulla tuotettua ammoniakkia kotimaassa tuotetulla vihreällä ammoniakilla. Toteutuessaan hanke edistää vihreää siirtymää, Suomen energiahuollon omavaraistumista ja huoltovarmuutta.

Hankkeen vaihtoehdot

Hankkeessa arvioitavat vaihtoehdot (VE) ovat muuttuneet YVA-ohjelmassa esitetyistä vaihtoehdoista, sillä toinen YVA-ohjelman vaihtoehto arvioitiin teknis-taloudellisesti toteuttamiskelvottomaksi. Vaihtoehdot eroavat toisistaan laitoksen vedenoton suhteen. Hankkeessa tarkastellaan yhden toteutusvaihtoehdon lisäksi ns. nollavaihtoehtoa. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu ja vertailtu seuraavia vaihtoehtoja:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan vedyn ja ammoniakkin valmistuslaitos.

VEO1: Vedenottovaihtoehto, jossa vesi otetaan Turun Seudun Energiantuotanto Oy:n nykyiseltä vedenottamolta.

VEO2: Vedenottovaihtoehto, jossa laitokselle rakennetaan oma vedenottamo rantaan.

Yhteenveto hankkeen vaikutuksista

Ympäristövaikutukset arvioidaan pääosin vähäisiksi tai kohtalaisiksi. Merkittäväksi (suuri tai erittäin suuri) arvioidut vaikutukset ovat ilmastovaikutukset (suuri myönteinen vaikutus) ja vaikutukset maaliikenteeseen (erittäin suuri, mikäli lieventämiskeinoja ei sovelleta). Myös onnettomuus- ja poikkeustilanteet on tunnistettu merkittäväksi tekijäksi, vaikka niitä ei ole arvioitu IMPERIA-kriteeristön mukaisesti. Laitoksen toiminta voi aiheuttaa suuronnettomuuden vaaraa, joten kemikaalionnettomuudet on huomioitu arvioinnissa asianmukaisesti.

Yhteenveto vaihtoehtojen vertailusta ja jatkotoimenpiteet

Hankkeen 0-vaihtoehdolla ei ole minkäänlaisia vaikutuksia, kun taas toteuttamisvaihtoehdolla on sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia ympäristöönsä. Vaikutukset ovat pääasiassa vähäisiä tai kohtalaisia, mutta ilmaston ja liikenteen osalta suuria tai erittäin suuria. Vedenoton vaihtoehdoista VEO1 on parempi ympäristön kannalta, mutta kummankaan vedenoton vaihtoehdon ympäristövaikutukset eivät ole vähäistä suurempia.

Green North Energy Oy jatkaa hankkeen kehitystä tavoitteenaan toteuttaa laitos eli hankevaihtoehto VE1. Vedenoton osalta ympäristön kannalta parempi vaihtoehto on VEO1, jossa uutta vedenottamo ei tarvitsisi rakentaa. Tämän toteuttamiskelpoisuus on kuitenkin vielä epävarma ja toteuttaminen vaatii jatkoneuvotteluita nykyisen vedenottamon omistajan TSE:n kanssa. Kokonaisuutena hanke arvioidaan ympäristövaikutukset huomioiden toteuttamiskelpoiseksi, sillä merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ei synny, kun haittoja lievennetään esitetyin toimenpitein. Hanke ei aiheuta lainsäädännön tai viranomaisten ohjeistusten vastaisia vaikutuksia ympäristölle, luonnolle tai ihmisille. Molemmat vedenoton vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely hankkeessa

Hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä YVA-lain (252/2017) liitteen 1 kohdan 6 c (kemianteollisuuden integroitu tuotantolaitos, jossa teollisessa mittakaavassa tuotetaan epäorgaanisia kaasumaisia kemikaaleja) ja 2 b perusteella (kiven, soran tai hiekan otto, kun louhinta- tai kaivualueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa). Hankkeesta vastaava on Green North Energy Oy ja yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. YVA-konsulttina hankkeessa toimii Ecobio Oy.

Ympäristövaikutusten arviointi on tehty YVA-ohjelman ja siitä saadun yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta. Arviointityön tulokset on koottu YVA-selostukseen.

Yhteysviranomaisen YVA -ohjelmasta antaman lausunnon mukaan voimassa olevan asemakaavan pääkäyttötarkoitusta osoittava kaavamerkintä (T) teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T-2) voi mahdollistaa myös laajamittaisesti kemikaaleja valmistavan ja varastoivan teollisuuden rakentamisen ko. alueelle. Asemakaavan soveltuvuus ja ajantasaisuus jää kuitenkin harkittavaksi, sillä rakentamista ja laitosten sijoittelua koskevat yleiset määräykset ovat vuosien varrella muuttuneet. Harkinnan tueksi on syytä tehdä riittävät tarkastelut huomioiden kaavassa osoitetut kaavamääräykset, lähialueen kaavoitus sekä nykyiset ja suunnitellut toiminnot. Kaavamuutoksen tarve tulee tarkasteltavaksi hankkeen edetessä ja suunnitelmien tarkentuessa. Yhteensovittaminen ympäröivän maankäytön kanssa tai muutkin tekijät/osa-alueet, kuten esimerkiksi liikenteen järjestelyjen tarve, saattavat edellyttää kaavanmuutosta. Yhteysviranomaisen mukaan tulee varmistua siitä, että kaava mahdollistaa suunnitellun toiminnan ja on edellytykset lupien myöntämiseen.

Oheismateriaali: YVA-ohjelma

Esittelijä

vs. tekninen johtaja

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon asiasta:

Naantalin kaupunki/kaavoitus on arvioinut yhteysviranomaisen YVA -ohjelmasta antaman lausunnon johdosta asemakaavan soveltuvuutta lainsäädännön, kaavajärjestelmän (VAT, maakunta-, yleis- ja asemakaava), asemakaavan tarkoituksen ja sisältövaatimusten sekä mahdollisten toimintaympäristömuutosten näkökulmasta. Samassa yhteydessä varmistettiin asemakaavan ajantasaisuusarvioinnin tarve. Ajantasaisuuden arviointiin on oltava MRL:n mukaiset edellytykset. Edellytyksenä arviointitarpeelle on, että kaava on merkittävältä osalta edelleen toteutumatta ja rakennuksen rakentamisella on alueiden käytön tai ympäristökuvan kannalta olennaista merkitystä. Molempien säännöksessä mainittujen edellytysten tulee täytyä samanaikaisesti.

Hanke sijoittuu Ak-142, Tupavuoren asemakaavan alueelle kortteliin 1. Tupavuoren asemakaava on tullut voimaan vuonna 1985. Asemakaavan suurempi alue koskee ns. Nesteen jalostamoaluetta korttelia 1 sekä Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n korttelia 12 ja pienempi osa Viestitien pohjoispuolella olevaa aluetta, joka koskee Energia- ja kierrätysparkki Oy:n ja Naantalin kaupungin kiinteistöjä korttelissa 1.

Asemakaavan alueella korttelissa 1, jonka käyttötarkoitus on T-2, toimii Nesteen jakeluterminaali, jonka toiminnot pitävät sisällään sataman, säiliöautojakelusta vastaavan jakeluterminaalin, laajan säiliöalueen sekä tukitoimintoja kuten esimerkiksi jätevedenpuhdistamon.

Kortteli 12 alueen käyttötarkoitus on T-4, Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, Alueella sallitaan myös virkistys- ja majoitustoimintaa palvelevia rakennuksia". Kiinteistöllä sijaitsee Turun Seudun Energiatoiminta Oy:n virkistyskäytössä olevat rakennukset. Rakennuksia ei ole asemakaavassa suojeltu, mutta niillä on rakennushistoriallista arvoa ja ne ovat osa alueen tehdastoiminnan historiaa. Asemakaavan laadintahetkellä ne ovat olleet Imatran Voima OY:n Vierasmajana. Kiinteistöä koskeva pääkäyttötarkoitus on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue. Kiinteistö sijaitsee jo olevassa teollisuusympäristössä ja ainakin osa kiinteistön rakennuksista palvelee edelleen kaavan mahdollistamassa virkistys- ja majoituskäyttötarkoituksessa. Kaavamerkinnällä on mahdollistettu olevien rakennusten säilyminen kiinteistöllä. Kiinteistö sijaitsee alueella, jossa jo toiminnassa olevat laitokset ja satama muodostavat alueelle konsultointivyohtykkeen, jonka sisällä ohjataan kaavoituksella ja lupamenettelyin alueiden käyttöä ympäristöönsä käyttörajoituksia aiheuttavan luonteen vuoksi.

Asemakaavoitettu alue on ollut pitkään ja vakiintuneesti Nesteen jalostamo- ja nykyään terminaalitoiminnassa sekä Energiatuotantoyhtiöiden (Imatran Voima ja Turun Seudun Energiatuotanto) käytössä. Alue on merkittävilta osiltaan toteutunut kaavan tarkoittamalla tavalla.

Laitoshanke sijoittuisi alueelle, joka on ollut osa Neste Oyj:n kiinteistöä/tonttia. Alue on nykyään Naantalin kaupungin omistuksessa. Asemakaavan tarkoitus on edelleen yhtenevä ylempien ohjaavien kaavatasojen kanssa ja aluetta koskevat kaavamääräykset T-2 ja erityismääräykset sekä kiinteistölle osoitettu rakennusoikeus mahdollistavat hankkeen toteutuksen. Alueen toimintaympäristössä tai olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat asemakaavoille asetettävien sisältövaatimusten täyttymisen uudelleen arviointiin voimassaolevan Ak-142 osalta kaavan tarkoitus huomioon ottaen. Laitoksen rakennukset ovat asemakaavan tarkoituksen ja alueiden käytön sekä ympäristökuvan mukaista rakentamista.

Naantalin kaupunki toteaa asemakaavan ajantasaisuuden osalta, että alue on merkittävilta osiltaan toteutunut kaavan tarkoittamalla tavalla ja että laitoksen rakennukset ovat asemakaavan tarkoituksen ja alueiden käytön sekä ympäristökuvan mukaista rakentamista. Ajantasaisuuden arvioinnille ei tämän perusteella ole katsottu olevan MRL:n mukaisia edellytyksiä.

Naantalin kaupunki toteaa, että YVA -selostuksessa on kattavasti arvioitu vetytehtaan toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia maankäyttöön, maankäytön suunnitteluun ja hankkeen vaikutusalueen kehitykseen. YVA -selostuksessa todetaan, että hanke on maakunta-, yleis- ja asemakaavan mukainen. Yleisesti suuronnettomuuden vaaraa aiheuttaville laitoksille suositellaan kaavaan T/kem merkintää, joka teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, jolle saa sijoittaa

merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen. Naantalin kaupunki kuitenkin katsoo kaavaviranomaisena, että T/kem-merkintää ei kaavassa tarvita, sillä kemikaaliturvallisuudesta voidaan huolehtia laitoksen riskienhallinnalla, eikä niinkään kaavamerkinnoilla. Lisäksi Nesteen käytöstä poistunut jalostamo on toiminut myös ilman T/kem-merkintää samalla teollisuusalueella vuosikymmeniä.

Hanke ei ole yleis- ja asemakaavojen kaavamerkintäkohtaisten määräysten vastainen ja hanke toteuttaa myös kaavojen yleisiä määräyksiä. Ainostaan erikoismääräys, jonka mukaan enintään 50 % korttelialueen pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen ja vähintään 20 % korttelialueen pinta-alasta on istutettava tai säilytettävä luonnonvaraisena, saattaa vaikuttaa suunnitteluun. Korttelialueella tarkoitettaneen koko T-2-merkintää, joka ulottuu Nesteen vanhan jalostamon alueelle. Tällöin hanke ei olisi todennäköisesti ristiriidassa erikoismääräyksen kanssa. Tämä asia varmistetaan rakennuslupamenettelyn yhteydessä, kun tarkat suunnitelmat laitoksesta ovat valmiina.

Naantalin kaupunki pitää YVA -selostuksen arviota asemakaavan soveltuvuudesta oikeana. Myös arvio erityismääräyksen osalta on oikea ja lupavaiheessa tulee varmistaa kaavan asettamien ehtojen täyttyminen korttelialueen rakentamisen ja luonnontilaiseksi jätettävien/istutettävien alueiden määrän osalta.

Hanke on kemikaalilaitos, jonka toiminnassa ja sijoittamisessa tulee ottaa huomioon suuronnettomuusvaara. Tukesin Tuotantolaitosten sijoittaminen - oppaassa todetaan, että perusedellytyksenä uuden tuotantolaitoksen sijoitukselle on, että alueen kaavoitus mahdollistaa sen. Alueen tulee olla varattu teollisuus- ja varastotoimintaan, jolloin sen kaavamerkintä on esimerkiksi "T". Suuronnettomuusvaarallisille kohteille suositellaan kaavamerkintää T/Kem (teollisuus- tai varastorakennusten alue, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen). Naantalin kaupunki on jo aiemmin esittänyt näkemyksensä, että voimassa olevan asemakaavan pääkäyttötarkoitusta osoittava kaavamerkintä (T) teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T-2) voi mahdollistaa myös laajamittaisesti kemikaaleja valmistavan ja varastoivan teollisuuden rakentamisen ko. alueelle. Tätä tukee alueella pitkään jatkunut jalostamotoiminta.

Voimassa oleva asemakaava on vanhempi, kuin voimassa olevat yleis- ja maakuntakaavat. Asemakaavan tarkoitus on kuitenkin edelleen yhtenevä ylempien ohjaavien kaavatasojen kanssa. Alueen toimintaympäristössä tai olosuhteissa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat asemakaavoille asetettävien sisältövaatimusten täyttymisen uudelleen arviointiin voimassaolevan Ak-142 osalta. Tätä arviota tukee myös YVA -prosessissa laaditut selvitykset. Selvityksissä ja arvioinneissa esiin nousseet havainnot ja johtopäätökset eivät aiheuta uudelleen arviointia kaavan soveltuvuudesta

hankkeen toteuttamiseksi. Lieventämis- ja turvaamiskeinot löydettyjen luontoarvojen ja arkeologisten kohteiden osalta tulee ottaa rakentamisvaiheessa huomioon.

YVA -selostuksen arvioinnin mukaan suurin vaikutus maankäyttöön aiheutuu toiminnan aiheuttamasta suuronnettomuuden vaarasta, joka rajoittaa maankäytön suunnittelua alustavasti arvioituna 1,5 km etäisyydellä vedyn ja ammoniakkin tuotantolaitoksesta. Selostuksessa todetaan, että kaavoitusviranomaisten täytyy kaavan laadinnan yhteydessä huomioida onnettomuus-vaaralliset kohteet eli myös tuotantolaitos, mikäli kaavaa laaditaan 1,5 km konsultointi-vyöhykkeen sisäpuolella. Tukesilta ja pelastusviranomaiselta pyydetään kaavatyön yhteydessä lausuntoa. Tällä varmistetaan, että riskille alttiita toimintoja, kuten päiväkotia, kouluja, hoitolaitoksia, sairaaloita tai asuinalueita ei sijoiteta liian lähelle vetylaitosta. Suuronnettomuusriskin vaikutus maankäyttöön on arvioitu kohtalaisen kielteiseksi.

Naantalin kaupunki pitää arviota oikeana. Hankkeen toteutuminen ei kuitenkaan estä yleiskaavan toteutumista ja konsultointivyöhykkeen sisään jäävien alueiden asemakaavoittamista. Onnettomuusriskin mahdollisuus on huomioitu ylemmän tason kaavoissa, joilla ohjataan vaikutusalueen tulevaa maankäytön kehitystä ja asemakaavoitusta. Yleiskaava edellyttää asemakaavaa laadittaessa selvittämään tuotantolaitoksen toimintaan liittyvät riskit onnettomuusvaaran kannalta sellaisissa kaavahankkeissa, joiden toteuttaminen saattaisi merkitä suuronnettomuusriskille altistuvien henkilöiden määrän vähäistä merkittävämpää kasvamista. Tämä koskisi ensisijaisesti asuntoalueita.

Hankkeen vaikutusalueella olevat yleis- ja asemakaavat eivät mahdollista asuntoalueiden tai erityisen herkkien kohteiden sijoittamista alueelle, jolle onnettomuusskenaariossa esitetyt AEGL -2 ja AEGL -3 vyöhykkeet ulottuvat. Tämä varmistaa sen, että tehtaan välittömässä vaikutusalueessa mahdollisesti suuronnettomuudelle altistuvien henkilöiden määrä ei voi kasvaa vähäistä merkittävämmän eikä sinne voida sijoittaa herkkiä kohteita. Yleiskaava ohjaa alueen mahdollisia tulevia asemakaavamuutoksia yleiskaavan T-alueella.

Tämä koskee myös Ak-142 korttelia 12, jolla sijaitsevat Turun Seudun Energiatoiminta Oy:n virkistyskäytössä olevat rakennukset. Alueen käyttötarkoitus on T-4, Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, Alueella sallitaan myös virkistys- ja majoitustoimintaa palvelevia rakennuksia". Arvioitavana olevan hankkeen toiminta ei muuta alueen teollisuustoiminnasta syntyneitä nykyisiä olosuhteita ja toimintaympäristöä. Alueen käyttötarkoitus ei palvele julkista virkistystoimintaa. Jo nykyiset konsultointivyöhykkeet edellyttävät asiantuntijalausuntomenettelyn mukaista arviointia, mikäli kiinteistölle kohdistuisi muutostarpeita. Mahdolliset muutostarpeet tultaisiin tarvittaessa arvioimaan konsultointivelvoitteen mukaisesti eri prosesseissa (rakennuslupa, kaavamuutos).

Suuronnettomuusvaaraa mahdollisesti aiheuttava toiminta muodostaa alueelle uuden seveso -vyöhykkeen, joka edellyttää, että olemassa olevien laitosten ympärillä tapahtuvan toiminnan sijoitusta ja luonnetta ohjataan tarvittaessa kaavoituksella ja lupamenettelyin.

Konsultointivyöhykkeellä rakennettaessa tulee kohteelle pelastustoimen asettamia velvoitteita muun muassa ilmastoinnin pysäyttämisen ja henkilöstön hälyttämisen osalta. Asemakaavanmukaisia uusia toimintoja ja uusia laitoksia rakennettaessa riittävästä etäisyyksistä tulee huolehtia luvan myöntävän viranomaisen toimesta lupavaiheessa.

YVA -selostuksen arvioinnin mukaan hankkeen toteuttamisen myötä maankäyttö muuttuu hankealueella, kun metsäinen kallioalue muuttuu ensin louhinta-alueeksi ja sen jälkeen teollisuusalueeksi. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen tai maankäytön suunnitteluun, sillä alue on kaavoitettu teollisuusalueeksi ja sijaitsee käytössä olevien teollisuus- ja logistiikka-alueiden välissä. Hanke on kaavan mukaista. Vesirakentaminen rajoittaa rakennusaikana hieman vesialueen käyttöä. Vedenottamon rakentaminen saattaa vaatia asemakaavamuutosta, sillä pumppaamon kohdalla ei ole merkintää vedenottorakenteista. Kaavamuutoksen tarpeesta päättää kaavaviranomaisena toimiva Naantalin kaupunki. Vedenottamon vaikutus maankäyttöön arvioidaan siis vähäisen kielteiseksi.

Naantalin kaupunki pitää arviota oikeana. Hanke on teollisuuslaitos, jonka rakentamiselle on edellytykset voimassa olevan asemakaavan käyttötarkoituksen mukaisesti. Vedenottamon rakentaminen ei edellytä kaavaan merkintää vedenottorakenteista, vaikka viereisellä kiinteistöllä sellainen on erikseen osoitettu. Asemakaavassa vedenottamon rakentamista ei ole estetty. Vesilaki ja sen mukaiset lupaa edellyttävät toimenpiteet eivät edellytä kaavamääräystä tai -varausta vesilain mukaisen luvan saamiseksi. Lupa-asiaa ratkaistaessa on asemakaava otettava huomioon ja katsottava, ettei lupa merkittävästi vaikeuta kaavan laatimista. Alueella jo olevan vedenottamon hyödyntäminen olisi rantavyöhykkeen ja viereisen kiinteistön kannalta parempi vaihtoehto.

YVA -selostuksessa todetaan, että laitokselle on suunniteltu tieyhteyttä sekä pohjoisesta että etelästä. Näitä teitä ei nykyisellään ole asemakaavassa. Kaavamuutoksen tarvetta ei kuitenkaan arvioida syntyvän, sillä tiet johtavat ainoastaan hankealueelle, eikä niiden kautta pääse ajamaan alueen läpi. Ne siis palvelevat vain vetylaitoksen toimintaa.

Naantalin kaupunki pitää YVA -selostuksen arviota oikeana. Rakennuslupa edellyttää kiinteistötoimituksia/tontiksi lohkomista. Tontille pystytään toteuttamaan MRL:n edellyttämä katuliittymä. Pelastuslaitoksen edellyttämä toinen ajoyhteys voidaan muodostaa yksityistieoimituksella eikä siten edellytä asemakaavan laatimista.

Lopuksi Naantalin kaupunki toteaa, että YVA -selostuksessa tehty arviointi kaavan soveltuvuudesta ja hankkeen yhteensovittamisesta ympäröivän maankäytön kanssa on riittävä ja tukee kaupungin arviota asemakaavan ajantasaisuudesta ja soveltuvuudesta. Kaava mahdollistaa suunnitellun toiminnan ja antaa edellytykset lupien myöntämiseen.

Päätös

Vs. teknisen johtajan päätösehdotus hyväksyttiin.